

**UCHWAŁA NR XIX/139/2020
RADY MIEJSKIEJ W KŁODZKU**

z dnia 14 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia dla Miasta Kłodzka Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz.713) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.), art. 10 ust. 1,2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, ze zmianami) Rada Miejska w Kłodzku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się dla Miasta Kłodzka Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, zwany dalej Programem, stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Gminny Program na 2020 rok obowiązuje do dnia uchwalenia programu na rok następny.

§ 3. Realizatorem Gminnego Programu jest Urząd Miasta w Kłodzku.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kłodzka.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Kłodzku

Elżbieta Żytyńska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zmianami) oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r poz. 1390 ze zm.).

Działania związane z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych zawarte w Programie są działaniami długofalowymi i cyklicznymi. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 zgodny jest z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020 i stworzony został w oparciu o Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto, dostosowany jest do specyfiki problemów w gminie i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Program realizować będzie Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień we współpracy m.in. z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) placówkami oświatowymi;
3 placówkami służby zdrowia;
- 4) placówkami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 5) placówkami pomocy społecznej;
- 6) placówkami penitencjarnymi;
- 7) administracją zespoloną;
- 8) sądem i prokuraturą;
- 9) Komendą Powiatową Policji;
- 10) organizacjami pozarządowymi;
- 11) kościołami i związkami wyznaniowymi;
- 12) osobami fizycznymi i prawnymi

Program jest elastyczny i ma charakter poglądowy. W trakcie realizacji może ulegać zmianom i być dopasowywany w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

Rozdział 1. **DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE KŁODZKU**

§ 1. W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz narkomani bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją substancji psychoaktywnych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego ich zażywaniem.

W 2019 roku została przeprowadzona wśród młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Kłodzka diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla miasta Kłodzka na lata 2020-2022, która wskazuje przede wszystkim na zagrożenie wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu przez młodzież. Pomimo rozpowszechnionej profilaktyki, wielu zajęć teoretycznych czy kontroli, jakiej zwykle poddawane są młode osoby przez rodziców i opiekunów, duży odsetek badanej młodzieży nie zachowuje abstynencji do pełnoletności. Niewielka lecz jednak część badanych doświadczyła już stanu upojenia alkoholowego. Bardzo poważnym problemem wśród młodych ludzi jest również dostępność do pornografii w internecie. Diagnoza wykazała, że to silnie uzależniające zjawisko dotyczy już obecnie ponad połowy uczniów w gminie. Zagrożeniem wynikającym z korzystania z nowych technologii jest problem przemocy w internecie. Znacząca część badanych (62 %) deklaruje doświadczenia przemocy w internecie. Problem przemocy jest obecny nie tylko w świecie wirtualnym. Pewna część uczniów deklaruje brak poczucia bezpieczeństwa w szkole. Jest to ok. 20 % młodzieży zagrożonej być może prześladowaniem, nietolerancją, wykluczeniem.

Z wniosków wysuwających się z dokonanej diagnozy, w latach następnych zostaną wdrożone do szkół zajęcia profilaktyczne uświadamiające szkodliwość substancji psychoaktywnych, nadal prowadzone będą pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży z miasta Kłodzka. Konieczne jest zwiększenie zaangażowania rodziców i uświadomienie im, jakie negatywne skutki może mieć społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młodzież. Ponieważ młodzi ludzie wciąż spędzają znaczną część wolnego czasu korzystając z komputera i internetu, należy zwrócić szczególną uwagę na uświadomienie im jakie zagrożenia są z nimi związane (m.in. cyberprzemoc, pornografia i znajomości w sieci).

§ 2. Z danych ewidencji ludności wynika, że w mieście Kłodzku zamieszkuje **25 571 (stan na 31.12.2019 r.)** mieszkańców. Szacunkowe dane populacji osób uzależnionych i członków ich rodzin na terenie Kłodzka przedstawia tabela 1

§ 3. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku wpłynęło 27 nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, Policję i inne osoby. Dane odnośnie sposobu postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach w latach 2015-2019 przedstawia tabela 1.

Tabela 1.: Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2015-2019

GKRPA	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019 r.
Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu	86	53	43	37	27
Liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych	62	15	12	21	14

Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu	46	22	37	21	31
---	----	----	----	----	----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Kłodzku

§ 4. Śladem lat poprzednich w 2019 roku kontynuował pracę Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, jak i członków ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy. W roku 2019 w ramach dyżurów związanych z pomocą dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy w Kłodzku odbyło się 851 konsultacji.

§ 5. Z danych Komendy Powiatowej Policji w roku 2019 wdrożono na terenie miasta Kłodzka 25 procedur „Niebieskiej Karty” (2018 r. - 33, 2017 r. – 29, 2016 r. – 41, 2015 – 85). W 2019 roku ujawniono na terenie powiatu kłodzkiego 49 przypadków kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości, (w 2018 r. – 293, 2017 – 80, 2016 – 290, 2015 – 152). W roku 2019 nie odnotowano żadnego przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim, natomiast. Wbrew zakazom (art. 43’ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) alkohol spożywało w 2019 roku 273 osoby, w 2017 roku 302 w 2016 roku 246 osób. Na terenie gminy w 2019 roku ujawniono łącznie 21 nieletnich pod wpływem alkoholu.

Rozdział 2.

CELE ORAZ ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 6. 1. Określa się jako cel wiodący Programu **wspieranie systemu pomocy osobom dotkniętym skutkami nadużywania alkoholu oraz ich rodzinom.**

- 2) Określa się cel szczegółowy Programu w zakresie ustalonym w ust. 1 - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób współuzależnionych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, realizowane przez:
 - a) organizację specjalistycznych działań w Punkcie Konsultacyjnym w Kłodzku w godzinach funkcjonowania Punktu, min.: działania motywujące, informacyjne, wspierające, terapeutyczne, dla osób uzależnionych, współuzależnionych, sprawców i ofiar przemocy, osób które potrzebują pomocy w związku z uzależnieniem osób bliskich.
 - b) szkolenie kadry specjalistów pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz pracowników służby zdrowia, np. lekarzy rodzinnych,
 - c) uzupełnienie wyposażenia placówek w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych,
 - d) dofinansowanie szkoleń, pobytów terapeutycznych osób uzależnionych utrzymujących abstynencję i osób współuzależnionych
 - e) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy;
 - f) zakup materiałów, nagród, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 3) **udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, realizowane przez:**
 - a) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy terapeutycznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym
 - b) udzielanie konsultacji oraz pomocy informacyjnej, terapeutycznej, prawnej rodzicom, których dzieci spożywają alkohol,
 - c) udzielanie konsultacji, pomocy prawnej i terapeutycznej rodzinom z problemem alkoholowym,
 - d) dofinansowanie obozów, półkolonii i kolonii terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

4) podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz zapobiegania uzależnieniom dzieci i młodzieży oraz dorosłych, wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym bądź wykluczonych społecznie, uzależnionych od środków psychoaktywnych, działania poprzez:

- a) wspieranie programu młodzieżowych grup wsparcia rówieśniczego,
- b) rozwijanie profilaktyki rodzinnej poprzez realizację kursów i programów profilaktycznych dla rodziców, uczących wspierania prawidłowego rozwoju dzieci oraz rozwijających umiejętności rozmawiania z dziećmi na tematy alkoholu i problemów alkoholowych,
- c) prowadzenie zajęć o charakterze socjoterapeutycznym i psychokorekcyjnym dla dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholików),
- d) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganiu zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim
- e) realizacja pracy na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym bądź wykluczonych społecznie, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, zatrudnienie osoby na stanowisku streetworker.
- f) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z programem opiekuńczo – wychowawczym z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i dotkniętych problemem alkoholowym, eksperymentującymi ze środkami uzależniającymi, zamieszkałych na terenie miasta Kłodzka;

5) uświadamianie dzieciom i młodzieży zagrożeń, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne i podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej; rozwijanie umiejętności służących kształtowaniu postawy protrzeźwościowej, realizowane przez:

- a) kontynuację współpracy z dyrektorami, nauczycielami, wychowawcami kłodzkich szkół i przedszkoli, świetlic środowiskowych, w celu wdrażania umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia, poszerzania możliwości spędzania wolnego czasu,
- b) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka
- c) prowadzenie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć sportowych będących elementem oddziaływań profilaktycznych,
- d) organizowanie szkoleń, konferencji w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu.

6) zapobieganie powstawaniu problemów wynikających z używaniem alkoholu, kształtowanie właściwych wzorców konsumpcyjnych, realizowane przez:

- a) współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Wałbrzychu (oddział terenowy w Kłodzku) oraz szkołami nauki jazdy polegającą, m.in.: na rozpowszechnianiu informacji o wpływie środków psychoaktywnych na organizm kierowcy,
- b) prowadzenie i finansowanie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną oraz ewaluacją programów profilaktycznych,
- c) współpracę z policją i strażą miejską.

§ 7.1 Określa się jako cel wiodący Programu **wzmocnienie i wsparcie działań na rzecz przeciwdziałaniu przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.**

2. Określa się cel wiodący Programu w zakresie ustalonym w ust. 1 - zapewnienie profesjonalnej pomocy, m.in. terapeutycznej, rodzinom z problemem alkoholowym dotkniętym przemocą domową, realizowane przez:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu;
- 2) rozwijanie miejskiego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, współpracę oraz przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną;
- 3) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, np. pomocy indywidualnej, grup wsparcia, grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy domowej a także grup korekcyjno - terapeutycznych dla sprawców przemocy;

- 4) dofinansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie;
- 5) wspieranie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej – organizacja szkoleń, porad i konferencji;
- 6) udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie
- 7) dofinansowanie zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.
- 8) zakup materiałów, prasy, publikacji i innych do realizacji działań z zakresu przemocy w rodzinie.

§ 8. 1. Określa się jako cel wiodący Programu **współpracę z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi.**

2. Określa się cele szczegółowe Programu w zakresie ustalonym w ust. 1:

- 1) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, osób fizycznych i prawnych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, realizowane przez:
 - a) wspieranie merytoryczne, finansowe i rzeczowe działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, organizacji i grup samopomocowych, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
 - b) współpracę ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików
 - c) finansowanie lub dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych superwizji dla osób podejmujących pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu, współuzależnionymi, osobami zagrożonymi uzależnieniem oraz członków komisji,
 - d) prowadzenie i finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz prowadzenia zajęć profilaktycznych, organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców, psychologów oraz przedstawicieli innych zawodów,
 - e) finansowanie działań oraz badań zmierzających do wykrywania u dzieci we wczesnym stadium rozwoju chorób będących następstwem nadużywania alkoholu przez rodziców.
 - f) wspieranie działań zmierzających do ograniczania i zapobiegania przestępczości, demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej, a w szczególności przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu,
 - g) współpracę z organizacjami i instytucjami zajmującymi się innymi uzależnieniami
 - h) współpraca z uczelniami wyższymi odnośnie szeroko pojętej profilaktyki
 - i) propagowanie wiedzy na temat używek i profilaktyki problemowej oraz wyposażenie nauczycieli oraz osób pracujących z młodzieżą w umiejętności związane z rozpoznawaniem zagrożeń, realizacją programów i działań profilaktycznych oraz pomaganiem młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Rozdział 3.

WSPÓLPRACA Z GMINNĄ KOMISJĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje następujące zadania:

1. Inicjowanie działań w celu:

- a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych,
- b) zapewnienia rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- c) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień od alkoholu narkotyków, w szczególności dla dzieci i młodzieży
- d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- e) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust 2 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
- f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego w tym:

- a) przyjmowanie i rozpatrywanie otrzymanych wniosków i zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu,
- b) inicjowanie rozmów ze zgłoszonymi osobami motywujących do podjęcia leczenia,
- c) kierowanie osób, co do których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym
- e) złożenie do właściwego sądu rejonowego wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

3. Prowadzenie bazy informacyjnej dotyczącej możliwości form leczenia oraz placówek leczniczych i terapeutycznych i udzielanie zainteresowanym stosownych informacji.

4. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

5. Wydawanie opinii dotyczących zgodności usytuowania i limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Kłodzku.

6. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z przepisami prawa.

7. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupach roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

9. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę na rzecz Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

- 1) przewodniczący: 450 zł brutto
- 2) zastępca przewodniczącego : 400 zł brutto
- 3) sekretarz: 400 zł brutto
- 4) członkowie zespołu kontrolującego punkty sprzedaży alkoholu: 400 zł brutto
- 5) członkowie zespołu motywacyjno-opiniującego: 350 zł brutto

10. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje również zwrot kosztów przejazdów z tytułu wyjazdów poza teren miasta Kłodzka, celem udziału w szkoleniach i konferencjach.

Rozdział 4.

OBSZARY I KIERUNKI REALIZACJI PROGRAMU

§ 10. Program zakłada realizację celów poprzez działania dotyczące:

- 1) redukcji lub eliminacji czynników ryzyka związanych ze szkołą, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) odrzucenia przez rówieśników,
 - c) braku wsparcia ze strony szkoły
 - d) ulegania negatywnej presji rówieśniczej
 - e) niepowodzeń szkolnych;
 - f) częstych ucieczek ze szkoły, porzucenia nauki szkolnej
- 2) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z rodziną, tj.:
 - a) posiadania tylko jednego rodzica,
 - b) dysfunkcyjnych wzorców zachowania
 - c) przemocy i dysharmonii w rodzinie
 - d) słabego nadzoru, nadmiernego kierowania dzieckiem bez uwzględniania jego potrzeb, małego zaangażowania rodziców w aktywność dziecka,

- e) zaniedbania w dzieciństwie,
 - f) długotrwałego bezrobocia rodziców,
 - g) przestępczości, nadużywania środków psychoaktywnych przez rodziców,
 - h) choroby psychicznej u rodziców,
 - i) surowej dyscypliny w domu (lub braku dyscypliny), niekonsekwencji wychowawczej,
 - j) izolacji społecznej rodziny, doświadczanego odrzucenia,
 - k) braku ciepła, czułości, empatii i poczucia bezpieczeństwa;
 - l) ucieczek z domu
- 3) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z uwarunkowaniami osobowościowymi, tj.:
- a) wysokiego poziomu lęku i niepokoju,
 - b) słabej odporności na frustrację,
 - c) niskiej samooceny,
 - d) niedojrzałości emocjonalnej i społecznej,
 - e) zachowań antyspołecznych ,
 - f) nierealistycznych oczekiwań wobec siebie i otoczenia, poczucia odrzucenia;
 - g) przedwczesnej inicjacji seksualnej,
- 4) wzmacnianiem czynników chroniących, tj.:
- a) silnej więzi emocjonalnej z rodzicami,
 - b) zainteresowania nauką szkolną i aspiracje edukacyjne,
 - c) zaangażowania religijnego
 - d) ogólnie pozytywnych relacji z dorosłymi (posiadanie autorytetów)
 - e) przynależności do pozytywnie modelującej grupy rówieśniczej,
 - f) angażowanie się w działalność prospołeczną.
 - g) poszanowanie prawa, norm i wartości.

§ 11. Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach: 1) profilaktyka uniwersalna – przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol) czy przemoc.

- 2) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, dzieci z domów dziecka, z rodzin zastępczych, młodzież, która nie realizuje obowiązku szkolnego, bezdomni itp.); jej celem jest opóźnienie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- 3) profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste absencje szkolne, okresowe upijanie się, używanie środków psychoaktywnych). Jej celem jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ograniczanie częstości używania lub zmiana wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

Rozdział 5.

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

§ 12. Przy realizacji Programu realizowane będą następujące strategie:

- 1) strategia informacyjna – realizowana na każdym poziomie zagrożeń, polega na przekazaniu rzetelnych informacji na temat, m.in. : rozpowszechnienia problemu używania narkotyków, zagrożeń związanych z używaniem narkotyków, skutków używania narkotyków, miejsc, w których można uzyskać pomoc. Działania mają na celu zmianę postawy u jednostki.
- 2) strategia edukacyjna – kładzie nacisk na umiejętność dokonywania racjonalnych wyborów, obronę własnego zdania, rozwijanie akceptacji, dojrzewania i rozwoju, zmierza do kształtowania osoby posiadającej własne zdanie, preferującej zdrowy styl życia, akceptującej swoją tożsamość, umiejącej pomagać innym oraz asertywnej;
- 3) strategia alternatyw – polega na zaangażowaniu młodzieży w atrakcyjne, bezpieczne aktywności będące np. formą spędzania czasu wolnego - zajęcia teatralne, plastyczne, sportowe, turystyczno-krajoznawcze. Aktywności te powinny być dopasowane do potrzeb, możliwości i zainteresowań odbiorców i sprzyjać ich rozwojowi osobistemu i społecznemu. W stosowaniu tej metody bardzo ważna jest modelująca rola dorosłych. Jej celem jest pomoc w zaspokajaniu sukcesu, satysfakcji, przynależności poprzez działalność pozytywną, będąca alternatywą dla zachowań ryzykownych;
- 4) strategia interwencyjna – kładzie nacisk na wsparcie w sytuacjach trudnych oraz udzielanie specjalistycznej pomocy osobom jej potrzebującym oraz ich rodzinom. Dotyczy ona grup podwyższonego ryzyka;
- 5) strategia zmniejszania szkód – ma za zadanie zmniejszanie szkód indywidualnych jednostki oraz całego społeczeństwa poprzez zmniejszanie zagrożenia, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne. Jej adresatem są grupy najwyższego ryzyka.

§ 13. Realizacja Programu nastąpi poprzez:

- 1) udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
- 2) zakup usług od podmiotów prawnych i fizycznych;
- 3) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji Programu.

Rozdział 6.

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 14. Zgodnie z treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. na organach administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego spoczywają zadania organizowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów narkomanii.

§ 15. Cele programu.

1. Celem głównym programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych związanych ze zjawiskiem narkomanii, podniesienie świadomości społeczności miasta oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego.

§ 16. Zadania do realizacji:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem narkomanii:
 - a) prowadzenie i wspieranie Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków, uzależnionych i członków ich rodzin,
 - b) rozwijanie i wdrażanie działań samopomocowych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin,
 - c) współpraca ze Wspólnotą Anonimowych Narkomanów.
 - d) ożywienie działalności świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin, w których występuje problem narkomanii (stworzenie atrakcyjnych alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, zaangażowanie dzieci i młodzieży w działalność społeczną, sportową i artystyczną).
 - e) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną na terenie miasta
- 2) udzielenie pomocy psychologicznej, prawnej i socjoterapeutycznej dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii poprzez :
 - a) udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy specjalistów na terenie Miasta Kłodzka
 - b) wspieranie organizacji pozarządowych realizujących taką pomoc

- 3) Wspieranie merytoryczne, rzeczowe, finansowe działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń podejmujących działania w zakresie zwalczania narkomanii oraz zajmujących się działaniami w obszarze profilaktyki uzależnień.
- 4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz innych środków psychoaktywnych w tym tzw. „nowych narkotyków”:
 - a) realizacja i finansowanie programów profilaktycznych przeciwdziałania narkomanii skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, które uzyskały rekomendację w Systemie Programów Rekomendowanych KBPN, ORE, PARPA
 - b) organizowanie badań, diagnoz i sondaży wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców pozwalające ocenić stan problemów związanych z uzależnieniami,
 - c) propagowanie prozdrowotnych wzorców zachowań oraz działań nakierowanych na właściwe modelowanie wzorców wychowawczych poprzez lokalne kampanie edukacyjne, programy i warsztaty profilaktyczne, które mogą być połączone z działaniami o charakterze sportowym
 - c) rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu narkomanii wyodrębnionych dla poszczególnych grup odbiorców,
 - d) wspieranie i organizacja imprez dla dzieci i młodzieży w tym sportowych promujących zdrowy tryb życia oraz konkursów o tematyce promującej zdrowy tryb życia – wolny od używek
 - d) organizowanie szkoleń lub konferencji dla różnych grup zawodowych w zakresie zapobiegania narkomanii
- 5) wzmacnianie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem, poprzez szkolenia wybranych grup zawodowych, w tym w szczególności pracowników socjalnych, rodzin zastępczych, pracowników Domów Dziecka.
- 6) wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do rodziców (edukacja dorosłych):
 - a) organizowanie spotkań informacyjno – edukacyjnych z rodzicami dotyczących problematyki narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pozwalających podnieść kompetencje wychowawcze, a co za tym idzie zminimalizować szanse wystąpienia zachowań ryzykownych związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży.

Rozdział 7.

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 17. Za realizację Programu jest odpowiedzialny Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kłodzka ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

§ 18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym: podmiotami i instytucjami realizującymi cele i zadania zawarte w Programie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 tekst jednolity)

§ 19. W zakresie realizacji Programu możliwe jest organizowanie badań, sondaży, opinii, diagnoz i ekspertyz w celu oceny aktualnego stanu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, posiadanych zasobów i efektów podejmowanych działań.

§ 20. Rada Miasta otrzymuje roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Rozdział 8.

MONITORING I EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 21. Monitoring będzie prowadzony systematycznie przez cały 2020 r. i pozwoli na zbieranie i analizowanie informacji ilościowych i jakościowych na temat realizacji Programu w aspekcie finansowym, rzeczowym, czasowym w celu zapewnienia jego realizacji zgodnie z założeniami.

Ewaluacja będzie miała na celu ocenę Programu według jego rezultatów oddziaływania i potrzeb które ma zaspokajać. Ewaluacja wewnętrzna będzie prowadzona przez Pełnomocnika i członków Komisji: on- going

(w trakcie) i ex-post (po zakończeniu programu). Ewaluację zewnętrzną może być prowadzona przez podmioty realizujące wybrane zadania programu np. programy profilaktyczne dla szkół.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- a) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- b) gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi
- c) gromadzenie sprawozdań częściowych i końcowych z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu
- e) kontrolowanie realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych
- f) wywiadów, obserwacji, hospitacji, wizyt kontrolnych
- g) analizy dokumentów
- h) sondaży

Za monitoring Programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik.

PLAN WYDATKÓW NA 2020 r. - ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Dział	Roz.	§	Treść	Plan na :
				01.01.2020
1	2	3	4	7
851			Ochrona zdrowia	840 000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	54 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 600,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	600,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	10 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	28 800,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	786 000,00
		2800	Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	0,00
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	586 500,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 800,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	100 680,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 200,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 500,00
		4260	Zakup energii	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	58 120,00
		4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 200,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00
		4580	Pozostałe odsetki	0,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00

	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
	6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	17 000,00

UZASADNIENIE

Podstawą prawną działań gminnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn.zm). Wymienione ustawy tworzą spójny system umożliwiający samorządom terytorialnym prowadzenie lokalnej polityki wobec zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków, a także wyznaczają konkretne zadania i wskazują środki na ich realizację.

Na mocy art. 4¹ ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1,2 i 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja wymienionych działań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Przyjęcie przez Radę wymienionego Programu przyczyni się do podnoszenia wiedzy i świadomości mieszkańców Kłodzka o zagrożeniach, wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich spożycia poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych. Realizacja kolejnego Programu, będącego kontynuacją poprzednich, warunkuje w dużym stopniu skuteczność, systematyczność i cykliczność podejmowanych działań oraz zapewnia ciągłość pracy socjoterapeutycznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Ustaw z 2019 r. poz. 688 tekst jednolity) oraz uchwałą Rady Miejskiej w Kłodzku Nr LVIII/588/2010 z dnia 28 października 2010 roku w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. w/w Ustawy projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji program został poddany konsultacjom społecznym.